[1453] Fryske taboeminimalisearders en harren gebrûksfrekwinsje

Gerbrich de Jong

Summary

When a speaker wishes to charge his utterance with emotions and (temporarily) doesn't bother about social conventions, he can use a taboo minimizer. Such a minimizer consists of a negative element followed by a tabooed N. This article shows which Frisian taboo terms can function as the N and what their user frequency is. This has been investigated on the internet, as this is preeminently a place where emotional messages can be expected. Google searches demonstrate that Frisian has at least 23 taboo words showing up as a minimizer. The output can be subdivided into three categories: 1) obscenities, 2) religion and superstition and 3) diseases. The first category is the most extensive, the second category is the most frequent, while the third category consists of only one word. The four most popular taboo minimizers are bliksem ('lightning'), reet ('ass'), donder ('thunder') and sek ('scrotum'), and the fifth position is shared by barst ('crack') and moer ('mother'). The last two illustrate the idiomatic character of minimizers: moer and barst have an unclear denotation, but when used as the N in a minimizer it is perfectly clear what they mean.

1. Oanlieding en doel fan it ûndersyk

Yn 2004 skreau Eric Hoekstra oer útdrukkingen as *Dat kin my gjin reet skele* en *Hy snapt der gjin sek fan*. Yn sokke útdrukkingen stiet hiel faak in taboeterm, lykas *reet*, *sek*, *donder* of *bliksem*. Bysûnder is dat sokke taboetermen yn kombinaasje mei 'gjin' neat mei har eigentlike betsjutting te meitsjen hawwe. Elkenien ynterpretearret *it kin my gjin reet skele* sûnder muoite as *it kin my neat skele* en tinkt net oan wat obseens. Mar as *gjin reet* wier persys itselde betsjutte soe as *neat*, dan soenen se net neistinoar bestean. Wa't kiest foar *gjin reet* wol rûger, fûler en oertsjûgjender oerkomme. Fierders lit de brûker sjen dat er de sitewaasje ynskat as in ynformelen, of lak hat oan konvinsjes, want yn formele sitewaasjes passe taboewurden net.

Yn de ynliding fan *The Oxford Handbook of Taboo Words and Language* skriuwt Allan (2018) dat mienskiplike ideeën oer taboes soargje foar sosjale koheezje. Taboes ha dus in belangrike funksje. In taboe is in sosjale koade en wa't him dêr net oan hâldt, wurdt dêr sosjaal of sels by wet foar straft. Ien dy't taboewurden brûkt wit dat er oare minsken (mooglik) mis-

Us Wurk 68 (2019), s. 13-48; <https://doi.org/10.21827/5c580fec68065>

lediget en lit sjen dat er neat jout om de net-skreaune regels. It is in manier om stoom ôf te blazen.

Om in yndruk te krijen fan it brûken fan taboetermen yn it Frysk, moat dêrom socht wurde op in plak dêr't ynformele, rûge taal net bûten hâlden wurdt. Sa'n plak is it ynternet, dêr't elk dy't dat wol op publisearje kin. Hoekstra (2004) trof *gjin fuck* en *gjin sek* fjirtjin jier lyn respekttyflik twa en fjouwer kear oan op it Frysktalich part fan it ynternet. It leit yn de reden dat der ûnderwilens mear te finen is, want de groei fan it ynternet stiet perfoarst net stil.

Dat útdrukkingen as *gjin reet* bûn binne oan rûge taal en ynformele domeinen ferklearret ek wêrom't Hoekstra (2004) *gjin fuck* en *gjin sek* yn de taaldatabank mar ien kear tsjinkaam.¹ Yn de taaldatabank sit ommers 'faak wat âldere literatuer (...), en dêr waarden sokke útdrukkingen skoudere'.

Wurden as *reet*, dy't har oppenearje yn kombinaasje mei *gjin* en as kombinaasje 'neat' betsjutte, wurde minimalisearders neamd, omdat se wat hiel lyts en sûnder wearde útdrukke. Der is in grut ferskaat oan minimalisearders. Hoeksema (2003) hat foar it Nederlânsk in ynventarisasje makke fan alle minimalisearders dy't brûkt wurde. Der binne sa'n protte, dat er se opdielt yn tsien kategoryen: tiid, ôfstân, gewicht, taal en muzyk, jild, hoe-mannichte, lytse of weardeleaze objekten, minsken, taboes en in rest-kategory.

Oan de taboekategory, dêr't Hoekstra (2004) al oer skreau, wurdt yn dit stik spesjaal omtinken jûn. Hoeksema (2003) neamt de minimalisearders mei in (dúdlik of minder dúdlik) taboekarakter "wellicht het meest tot de verbeelding sprekend". Neigien sil wurde watfoar taboewurden oft yn it Frysk as minimalisearder tsjinje kinne en wat harren frekwinsje is. Foar dat lêste sil socht wurde nei de gebrûksfrekwinsje op it Frysktalich ynternet, mei Google. Foardiel fan it ynternet is dat it in folsleiner byld fan it deistige, ynformele taalgebrûk fan de Frysktalige befolking jout as in taaldatabank. Op ynternet fine we nammentlik net allinnich it taalgebrûk fan de lytse groep dy't de noarm behearsket, mar ek dat fan de Fries dy't skriuwt sa't er praat.

1. Yn dy telling wurde allinnich de gefallen meinaam dat de kombinaasje 'gjin + taboe' brûkt wurdt yn de betsjutting 'neat'. Der binne fansels ek gefallen dêr't de kombinaasje fan gjin + taboe de letterlike betsjutting draacht. As foarbyld dêrfan jout Hoekstra in sitaat út Rink fan der Velde syn 'Histoarje fan Kammeraat Hollanski': "En as er goed op 't snjit wie, kaam de broek omleech en dan koenen wy sjen dat er gjin sek mear hie."

In frekwinsjeûndersyk lit ús wat sjen fan watfoar taboeminimalisearders der yn gebrûk binne yn it Frysk en hoe populêr as dy binne. Troch it ûndersyk fan Hoeksema (2003) kin de populariteit fan Fryske taboeminimalisearders ferlike wurde mei dy fan it Nederlânsk. Dat sil dêrom ek dien wurde.

2. Teoretyske achtergrûn

Foardat yngien wurdt op Fryske taboeminimalisearders, sil yn dizze paragraaf omtinken jûn wurde oan de term ‘minimalisearder’ (paragraaf 2.1) en wat in minimalisearder typearret (paragraaf 2.2).

2.1 De term ‘minimalisearder’

Neffens Hoeksema, dy’t yn 2003 in yngeand stik publisearre hat oer Nederlânske minimalisearders, is de term ‘minimalisearder’ net hiel gongber yn de Nederlânske taalkunde. It is in oersetting fan it Ingelske *minimizer* en moat net betize wurde mei it wurd *deminisher*, want se ha in tsjinoerstelde funksje. In *deminisher* swakket in utering ôf, wylst in *minimizer* dy just festerket (Hoeksema 2003). In *bytsje* yn *ik bin in bytsje benaud* swakket de utering ôf en is dêrom in *deminisher*. *Gjin flikker* yn *it kin my gjin flikker skille* makket de utering krekt sterker:

- (1) a. It kin my neat skille.
- b. It kin my gjin flikker skille.

Sin 1b hat in gruttere retoaryske lading en komt fûler oer as sin 1a. It ferskil wurdt feroarsake troch *gjin flikker* yn stee fan *neat*. *Gjin flikker* is dus in *minimizer* (hjrnei: minimalisearder).

2.2 De eigenskippen fan minimalisearders

Hoeksema (2003) neamt fjouwer eigenskippen fan minimalisearders, dy’t hjirûnder elk yn in eigen subparagraaf taljochte wurde sille.

2.2.1 Eigenskip 1: minimale wearde

De kombinaasje ‘gjin N’ funksjonearret as minimalisearder. De N is altyd in wurd dat in lytse hoemannichte, grutte, mjitte of wearde oanjout. It giet dus altyd om in wurd dat wat hiel lyts oantsjut of wat dat hast gjin wearde hat. Yn (2) steane twa foarbylden fan Fryske minimalisearders. De foarbylden binne fûn troch yn Google te sykjen op “der gjin ... fan”²:

2. Der is socht yn Google troch op it plak fan de minimalisearder in jokerteken (*) yn te foljen en de folsleine sykopdracht tusken dûbele skrapkes (“) te setten. Google krijt dan

- (2) a. Trochstrings hat in gemiddelde ynwenner fan Fryslân der **gjin jota** fan wat dêr allegearre besprutsen wurdt efter de muorren fan it senuwsintrum (...)
- b. Ik ha as jonkje wol safolle ferhalen yn us Jansma famylje heard dat letter undersyk bewiisde dat **der gjin sint fan** doogde

Yn beide sinnen yn (2) komme der yn de útdrukking *der gjin ... fan* wurden foar dy't wat lyts oantsjutte (jota) of wat mei mar in bytsje wearde (sint). Mar ek de folgjende wurden dûke op:

- (3) a. Ik snap der **gjin kloaten** fan (...)
- b. Soe't it ek sa wêze kinne dat dy saneamde kommisje der **gjin bliksem** fan snapt en allinne de finale sjoen hat?
- c. It sil wol, mar ik begriep der **gjin bal** fan.
- d. (...) en dêrom moat de PvdA en de VVD hieltyd efkes in stap werom dwaan, want dy âlde Buma begrypt der **gjin hol** fan.
- e. Begreepst der **gjin sek** fan, mar wat subtile gefoelens oanbelanget hiest dochs al net sa'n ûntwikkelde ûnderfining.
- f. (...) it al sa goed west en lit it by dy earste sin want dat fierdere geëamel jout allinnich oan dat de resinsint der **gjin soademiter** fan begrepen hat.

De wurden *kloaten*, *bliksem*, *bal*, *hol*, *sek* en *soademiter* yn (3) funksjonearje op deselde wize as de wurden yn (2), mar binne dochs fan in oare oarder. It ferskil is dat se net wat lyts of fan lytse wearde oantsjutte. Taboewurden, lykas yn (3), foarmje dus in spesjale kategory binnen de minimalisearders. Dat taboewurden net wat lyts oantsjutte, mar dochs as N yn in minimalisearder tsjinje kinne, komt neffens Hoeksema (2003) troch it ûngeunstige karakter dat taboetermen faak ha (of krigen ha).

Opfallend oan (3a) is dat it om in N yn meartalsfoarm giet. Dat is útsûnderlik, fral yn ferliking mei it Nederlânsk, dêr't 'geen kloot' sein wurdt. *Hol* (3d) is yn it Frysk eins net in taboeterm of wurdt yn it Frysk Hânwurdboek alteast net yn dy betsjutting neamd. It leit yn de reden dat *hol* lykas brûkt yn (3d) in ûntliening út it Nederlânsk is. Omdat de ynfloed fan it Nederlânsk op it Frysk aloan sterker wurdt, docht it gjin nij dat dy ynfloed yn de taboetermen dy't Friezen kieze werom te sjen is.

de opdracht om wurden yn de sykopdracht dy't faak foarkomme mei te nimmen (en net automatysk te negearjen).

Soks docht ek bliken út Anne Dykstra syn taalrubryk ‘taboe of net taboe’ dêr’t ferskillende kearen taboewurden yn neamd wurde dy’t har oarsprong fine yn it Nederlânsk. ‘Donder’ is bygelyks in Hollannisme, mar tige populêr yn it Frysk: ‘it WFT brûkt der hast in heale side foar’ (Dykstra 2004d). It wurd ‘kater’, dat yn it Nederlânsk brûkt waard as plakferfangend wurd foar ‘duivel’, is yn it Frysk werom te finen yn in rychje gearstallings, lykas *blikskater*, *dealekater* en *divekater* (Dykstra 2004c). Dat it net eksklusyf Frysk is om taboetermen út oare talen te lienen, docht bliken út in troch Dykstra (2003) oanhelle ûndersyk fan ‘De bond tegen het vloeken’, dêr’t de foarkar fan Haachske studinten foar de Ingelske flokwurden *shit* en *fuck* út bliken docht.

2.2.2 Eigenskip 2: konvinsjoneel en idiomatysk gebrûk

De twadde eigenskip fan minimalisearders is dat se in konvinsjoneel en idiomatysk gebrûk ha (Hoeksema 2003). Der binne ferskillende redenen om dat oan te nimmen. Yn it foarste plak is it net foarút te sizzen watfoar wurden oft wol as minimalisearder brûkt wurde kinne en watfoar wurden net. Wêrom hearre we wol *ik fûn der gjin flikker oan*, mar net *ik fûn der gjin nût oan* (Hoekstra 2004)?

Hoeksema (2003) wiist yn dat ferbân op it wurd *ding*, dat it yn it Ingelsk hiel goed docht as minimalisearder (4), mar yn it Nederlânsk net (5). Yn it Frysk kin it ek net, sa’t (6) sjen lit. Dat is lykwols net te ferklearjen op grûn fan taalkundige eigenskippen fan it wurd. Op grûn fan semantyske eigenskippen is it wol te ferklearjen: ‘ding’ is op himsels neutraal en net te pleatsen op in lyts-grut-skaal.

- (4) a. Fred did not do a thing to help.
b. Frieda never said a thing
c. I can’t see a thing without my glasses.
- (5) a. *Fred deed nooit een ding om te helpen.
b. *Frieda zei nooit een ding.
c. *Ik kan geen ding zien zonder mijn bril.
- (6) a. *Fred die nooit in ding om my helpen.
b. *Frieda sei nooit in ding.
c. *Ik kin gjin ding sjen sûnder myn bril.

In twadde argumint dat sjen lit dat minimalisearders in konvinsjoneel en idiomatysk gebrûk ha, is dat men se net weromkenne hoecht yn har oarspronklike betsjutting om se goed brûke te kinnen. Dat in *sier* oarspronklik

de namme fan in lyts wjirmke wie (Hoeksema 2003), hoecht men net te witten om te begripen wat *it boeide my gjin sier* betsjut of om it sels te sizzen. Itselde jildt foar *gjin byt*. Dat wurdt brûkt sûnder dat de taalbrûker hoecht te witten wêr't 'byt' op slacht.³ Noch in foarbyld is *hout yn ik begriep der gjin hout fan*. We hoege net te witten wêr't *hout* op slacht om dat wurd as N yn in minimalisearder yn te setten.

De betsjutting fan minimalisearders is foar taalbrûkers lang net altyd belangryk. Yn útdrukkingen mei *gjin sier*, *gjin byt* of *gjin hout* giet it fansels net om in sier, in byt of in stik hout. It binne fêststeande, konvinsjonele wurdkombinaasjes. Dat lêste wol net sizze dat se statysk binne of gjin kreativiteit tasteane. De Fryske punk/rock-band Jitiizer sjongt bygelyks *It boeit my foar gjin fuckingsier, ik wol 'n potsje bier!* It foarheaksel 'fucking-' jout in ekstra retoarysk effekt. Dat effekt bestiet der út dat de fariant mei 'fucking' sterker en botter oerkomt as de fariant dersûnder.

Postma (1995, 74-81) wiist derop dat sinnen mei in minimalisearder net leksikaal ynterpretearre wurde. *Der wie gjin flikker oan* hat neat mei in flikker te meitsjen en dochs witte taalbrûkers wat de betsjutting derfan is. Om de betsjutting fan sa'n soort sin te achterheljen basearje se har net op de betsjutting fan elk wurd ôfsûnderlik, mar op de wurdgroep 'gjin N' as geheel. Sa witte se hoe't de sin ynterpretearre wurde moat.

Yn guon gefallen hat de betsjutting fan 'gjin N' wat te krijen mei de leksikale betsjutting fan N. De útdrukking *gjin x wurdich wêze* komt bygelyks relatyf faak foar mei minimalisearders út it leksikaal domein fan jild, lykas *botsen*, *goud*, *sint* en *stoer*, lykas te sjen is yn (7). Dêrtroch kin de yndruk ûntstean dat de betsjutting fan 'gjin N' komposysjoneel is.

- (7) a. De moasje dy't de CDA-Twadde Keamerfraksje yn 'e Twadde Keamear [sic] yntsjinje sil om it Noarden finansjeel yn 'e mjitte te kommen is **gjin stoer wurdich**.
 b. "En mear fan itselde is **gjin sint wurdich**. (...)
 c. (...) dan is it hiele fak **gjin botsen wurdich**.
 d. (...) safolle pûnsmiet by safolle pûnsmiet, tink der om, feintsjes, want oars is jimme frijerij **gjin reade sint wurdich!**

Stoer (fiif sinten), sint, botsen (treddeheal sint) en reade sint binne allegearre

3. Hoeksema (2003) leit út dat 'een beetje' in ferlytsing is fan de minimalisearder 'een beet' dy't net mear bestiet, mar dy't yn tekstmateriaal út de 17de en 18de iuw in soad foarkomt. De minimalisearder 'geen biet' is miskien in dialektfariant fan dat ferdwûne 'een beet'. It soe sa wêze kinne dat it Fryske 'gjin byt' ek fan 'in bytsje' ôflaat is.

wurden dy't in lege wearde op de skaal fan muntjild oanjouwe. Tabel 1 jout in totaalsoersjoch fan wat Google oanjout by it sykjen op "Gjin ... wurdich".

TABEL 1: MINIMALISEARDERS YN GOOGLE BY "GJIN ... WURDICH"

"gjin N wurdich"	
N	oantal
bean	1
bliksem	1
botsen	2
kwartsje	2
kloaten	1
praat	2
reade sint	1
skyt	1
sint	4
stoer	6

Te sjen is dat "gjin ... wurdich" benammen jildtermen selektarret, mar ek in wurd as *bean* en ferskate taboetermen: *bliksem*, *kloaten* en *skyt*. Postma (1995) praat yn it gefal fan sokke taboeminimalisearders fan *Zero semantics*: yn harren rol as minimalisearder drage taboetermen gjin (zero) leksikale betsjutting. De betsjutting fan de sin wurdt net oerbrocht troch de wurden ôfsûnderlik te ynterpretearjen, mar troch ynterpretaasje fan de sin yn syn gehiel. Der kin ek sein wurde dat de betsjutting fan 'gjin N' net-komposysjoneel is. De betsjutting derfan wurdt net foarme troch in optelsom fan de betsjutting fan *gjin* en de N. De betsjutting is net ôf te lieden út de losse parten.

2.2.3 Eigenskip 3: negatyf-polêr

Yn it gewoane gefal is ûntkenning 'frij', wat sizze wol dat in sin al of net in ûntkennend elemint ha kin. Mar negatyf-polêre items ha gjin positive wjergader. Dy tredde eigenskip wurdt yllustrearre yn (8) en (9).

- (8) a. *Ik fûn der in flikker oan.
b. *Ien die in klap.
c. *Jan docht in barst.
- (9) a. Ik fûn der gjin flikker oan.
b. Net ien die in klap.
c. Jan docht gjin barst.

De sinnen yn (8) silst noait ien sizzen hearre, wylst de sinnen yn (9) gewoan binne. Yn (9b) hat de kombinaasje fan ‘net’ en ‘in’ deselde wearde as ‘gjin’.

Dat de minimalisearder altyd in negaasje befetsje moat, is net de ienichste syntaktyske beheining dy’t taboeminimalisearders hawwe. Postma (1995) lit yn syn dissertaasje sjen dat aktive tiidwurden har net goed kombinearje litte mei in útdrukking mei taboeminimalisearders (*’ik waske gjin fluit ôf’). Oarsom dogge taboeminimalisearders it goed mei waarnimmings-tiidwurden (‘ik sjoch gjin fluit’), ûnderfiningstiidwurden (‘it boeide my gjin sek’) en statieve tiidwurden (‘der wie gjin kop bûtendoar’).

2.2.4 Eigenskip 4: fersterkjend karakter

De lêste eigenskip fan minimalisearders is dat se in fersterkjend karakter ha. ‘Ik fûn der gjin sek oan’ hat in oare lading as ‘ik fûn der neat oan’ en dy lading is wêrom’t minsken minimalisearders brûke (Hoeksema 2003, Hoekstra 2004). De foarbylden yn (10) litte sjen dat taboeminimalisearders faak ynset wurde om emosjonele uteringen ekstra patos mei te jaan.

- (10) a. We witte jim mieningen no wol.. En ut kin is ek nog us **gjin flikker** skele...
 b. die crosskarts kenne wol thus blieuwe! der is **gjin fuck** oan jong!!!
 c. ik halt net sa fon duts dus gjin ik it ek net learen!!! snap der **gjin HOL** fan!
 d. “Ik sil wol onosel wese, mar snap jir **gjin reed** fan!!”

3. Fryske taboeminimalisearders

No’t bepraat is wat minimalisearders binne en hoe’t se brûkt wurde, wurdt yn dizze paragraaf yngien op it type minimalisearder dat yn dit stik sintraal stiet: de taboeminimalisearder. Earst wurdt yn paragraaf 3.1 koart yngien op de oare minimalisearders dy’t der yn it Frysk en Nederlânsk binne, sadat dúdlik wurdt wat it plak is fan taboeminimalisearders binnen it totale aanbod. Yn paragraaf 3.2 wurdt yngien op de trije kategoryen taboeminimalisearders dy’t der yn it Frysk (en it Nederlânsk) binne en wurdt harren frekwinsje bepraat. Yn paragraaf 3.3 wurde de frekwinsjesifers fan de trije soarten taboeminimalisearders njonken inoar set en mei-inoar ferlike.

3.1 It plak fan de taboeminimalisearders tusken de oaren

Sa’t niis sein is foarmje taboeminimalisearders in spesjale kategory binnen de grutte hoemannichte minimalisearders dy’t der is. Hoeksema (2003) hat

in ynventarisaasje makke fan alle minimalisearders fan it Nederlânsk en dy opdield yn tsien kategoryen, dy't werjûn binne yn tabel 2. Yn de twadde kolom binne foarbylden te sjen dy't Hoeksema jout. Yn de tredde kolom steane Fryske fertsjintwurdigers fan de kategory, dy't fûn binne mei Google.

TABEL 2: MINIMALISEARDERS YN FERSKILLEND LEKSIKALE DOMEINEN YN IT NEDERLÂNSK EN IT FRYSK

Leksikaal domein (neffens Hoeksema 2003)	Nederlânsk – foarbylden út Hoeksema (2003)	Frysk - foarbylden fûn mei Google
tiid	moment, seconde, minuut, ogenblik	tel, momint, sekonde, minút
ôfstân	centimeter, strobreed, duimbreed, stap, schrede, pas	tombree, meter, striebree
gewicht	grammetje, onsje, milligram	gramke
taal/muzyk	zinnig woord, onvertogen woord, jota, alinea, komma, noot	jota, wurd, noat
jild	cent, stuiver, penning	botsen, sint, stoer, oartsen, kwartsje
hoemannichte	druppel, hap, zweem, zuchtje, spoor	spoar, hap, noch safolle, grein
lytse of weardeleaze objekten	neushaar, biet	krom, byt, sprút, bean, nokkerbeantsje, hier
libjende wêzens	kip, hond, sterveling, levende ziel	kop, harsens
oerbliuwend	klap, brui, snars, hout	mier, sier, hout

Hoewol't de tabel lang net folslein is, sawol foar it Nederlânsk as foar it Frysk net, lit dy sjen dat it Frysk itselde ferskaat hat as it Nederlânsk. Yn dit stik giet it lykwols fierders net om de minimalisearders út tabel 2, mar om in de spesjale kategory fan taboeminimalisearders. Dêr binne yn it Nederlânsk in hiel soad fan neffens Postma (2001; 1995) en Hoeksema (2003).

Om ta de kategory 'taboewurden' rekkene te wurden, moat in wurd pynlik fûn wurde. De mjitte fan pynlikens kin fariearje en ideeën oer wat pynlik is en wat net binne fansels dynamysk.

3.2 Taboeminimalisearders yn it Frysk

In syktochtsje op Google lit sjen dat taboetermen ek yn it Frysk populêre minimalisearders binne. Wylst Hoekstra (2004) noch net folle fine koe op it

Frysktalich part fan ynternet, is der no allinnich al by de útdrukking ‘gjin ... skele/skille’ in grut ferskaat oan Fryske taboeminimalisearders te finen. Yn tabel 3 is te sjen wat der allegearre foarkomt en hoe grut oft it oanpart fan taboeminimalisearders is (griis markearre). ‘Barst’ en ‘moer’ wurde ta de taboeminimalisearders rekkene nei analogy fan Hoeksema (2003).

TABEL 3: MINIMALISEARDERS YN GOOGLE BY SYKTERM “GJIN * SKILLE” OF “GJIN * SKELE”

Gjin N skele/skille	
N	oantal
bal	1
barst	1
bliksem	1
donder	6
fluit	1
fuck	1
grevel	3
klap	1
miter	1
moer	3
pest	1
reet	4
syllabe	1
soademit	1
spat	1

Itselde kin sein wurde fan de útdrukking “it makket gjin ... út”. Mei útsûndering fan *hout* selektarret dy hieltyd in taboeterm (sjoch tabel 4):

TABEL 4: MINIMALISEARDERS YN GOOGLE BY “IT MAKKET GJIN * ÚT”

It makket gjin N út	
N	tal
bal	1
donder	2
duvel	1
fluit	1
hout	1

miter	1
sek	1
soademitser	1

Under de útdrukkingen mei in taboekarakter falle neffens Hoeksema (2003) ‘termen die te maken hebben met lichamelijke functies waarover in beschaafd gezelschap werd gezweven als voortplanting en ontlasting, verder een kleinere groep van ziektermen, en een eveneens tamelijk kleine groep van uitdrukkingen die te maken hebben met de duivel, of met donder en bliksem’ (Hoeksema 2003, 28).

De trijedieling fan Hoeksema wurdt yn dit haadstik oernaam: obseniteiten (paragraaf 3.2.1), syktetermen (paragraaf 3.2.2) en útdrukkingen dy’t te meitsjen hawwe mei religy en folksleauwe (paragraaf 3.2.3).

3.2.1 Obseniteiten

Hoeksema (2003) neamt de obseniteiten in grutte groep en dy omskriuwing giet foar it Frysk ek op: se foarmje de grutste kategory binnen de taboeminimalisearders. It sykjen mei Google smyt yn dizze kategory 17 Fryske taboetermen op, dy’t yn tabel 5 sortearre binne op frekwinsje. Alle minimalisearders binne ôfsûnderlik yn Google as sykterm ynfierd yn kombinaasje mei ‘gjin’. De twadde kolom, ‘tal resultaten yn Google’, lit it tal resultaten sjen dat Google fynt. De tredde kolom, ‘frekwinsje’, lit sjen wat der by einsluten oan unike fynplakken oerbliuwt. Mei in ‘unyk fynplak’ wurdt in gefal bedoeld dat noch net earder yn de data foarkaam. It wurd ‘reet’ komt op 36 ferskillende manieren yn de data foar, wylst Google 249 hits jout. Der sit dus in soad werhelling by. Fierders binne fansels ek de gefallen dêr’t ‘gjin reet’ in komposysjonele betsjutting hat net meirekkene.

TABEL 5: GEBRÛKSFREKWINSJE FAN OBSENE TABOEMINIMALISEARDERS

Taboeminimalisearder	Tal resultaten yn Google	Frekwinsje
reet	249	36
sek	578	31
barst	274	25
soademitser	241	21
flikker	268	16
fuck	109	16
miter	71	14

kloaten	149	13
drol	31	10
bal	975	9
fluit	44	9
hol	53	9
ruk	26	9
skyt	9	6
kloat	8	2
kont	221	2
kut	17	2

It (somtiden grutte) ferskil dat der is tusken it tal fynplakken yn Google en it tal unike gefallen, wurdt feroarsake troch trije dingen:

- I. Google werhellet resultaten en dêrtroch dûke hieltyd deselde resultaten op.
- II. Faak hat de kombinaasje fan *gjin* mei in taboeterm de letterlike betsjutting. *Gjin bal* betsjut bygelyks yn fierwei de measte gefallen letterlik ‘gjin bal’, bygelyks yn artikels oer fuotbal of keatsen.
- III. Google nimt ek de resultaten yn online wurdboeken mei, mar dy binne net meinaam yn de tellingen, omdat besocht wurdt mei dit ûndersyk sicht te krijen op it taalgebrûk fan ynternetbrûkers.

Omdat de skriuwtaalnoarm net by alle Frysktaligen bekend is, is faak socht op ferskillende skriuwweisen fan de taboeterm. Njonken “bal” is bygelyks ek op “bol” socht en neist “soademiter” ek op “soademyter”, “soademieter”, “sodemiter” en “sodemieter”. Yn de tabellen binne de resultaten fan alle skriuwfarianten byinoar opteld. Yn de taheakke, dy’t alle unike fynplakken toant, is te sjen wat foar elke skriuwweise de opbringst is.

De Fryske taboeminimalisearders yn de kategory ‘obseniteiten’ binne foar it grutste part itselde as dy fan it Nederlânsk. Der binne twa ferskillen:

- Yn it Nederlânsk komt *laars* foar (‘er geen laars van weten’) en dy hat gjin Fryske wjergader. It Nederlânske *laars* hat as taboeterm neat mei in lears te meitsjen, mar wurdt sjoen as in wurd dat eins stiet foar *aars* (Hoeksema 2003).
- Oan ‘kloaten’ binne twa dingen opfallend. Foarst is dat wurd yn it Frysk aardich populêr as taboeminimalisearder, yn tsjinstelling ta it Nederlânske ‘geen klood’, dat wol foarkomt, mar net frekwint (Hoeksema 2003, 39). Twads docht him yn it Fryske materiaal sawol

‘kloat’ as ‘kloaten’ foar, wylst yn it Nederlânsk allinnich it inkeltal ‘kloot’ foarkomt as N yn in minimalisearder.

3.2.2 Syktetermen

Hoeksema (2003) beskriuwt dizze kategory as ‘een kleine groep van ziekte-terminen’. Dy omskriuwing is foar it Frysk ek passend, want op Google is der mar ien wurd yn dizze kategory te finen: *pest* (sjoch tabel 6). Kanker, pleuris en tyfus, dy’t yn it Nederlânsk njonken *pest* ek foarkomme, komme op Google yn it Frysk net foar. Itselde jildt foar it wurdt ‘tearing’ (geef Frysk ‘tarring’) en ‘kleare’/’koleare’ (Dykstra 2004a; 2004b).⁴

TABEL 6: GEBRÛKSFREKWINSJE FAN TABOEMINIMALISEARDERS OER SYKTE

Taboeminimalisearder	Tal resultaten yn Google	Frekwinsje
pest	26	4

3.2.3 Religy en folksleauwe

Neist de kategory fan obseniteiten en sykten beskriuwt Hoeksema (2003) de lêste kategory as ‘een eveneens tamelijk kleine groep van uitdrukkingen die te maken hebben met de duivel, of met donder en bliksem’. Mei de wurden ‘duivel’, ‘donder’ en ‘bliksem’ hat Hoeksema hast alle wurden dy’t yn dy kategory falle al neamd, want it is yndie in lytse kategory. Tabel 7 lit alle taboeminimalisearders sjen dy’t derûnder falle.

TABEL 7: GEBRÛKSFREKWINSJE FAN TABOEMINIMALISEARDERS OER RELIGY EN FOLKSLEAUWE

Taboeminimalisearder	Tal resultaten yn Google	Frekwinsje
bliksem	1290	39
donder	132	34
moer	253	25
duvel	61	2
mallemoer	3	1

4. Om boppesteande syktetermen effektyf te brûken yn in ferwinking docht kennis oer it ferrin fan de sykte net ta de saak, as dy mar slim genôch is. Dykstra (2004a; 2004b) skriuwt dat ‘de op en del Fries’ net wit wat er ien tawinsket as er seit ‘krij de kleare’ of ‘krij de tearing’. Wat telt, is dat de sykte yn de taboesfear sit. In ferwinking as ‘krij de gryp!’ silst net gau hearre.

De kategory ‘religy en folksleauwe’ befettet dus fiif termen en is dêrmei in ein lytser as de kategory fan de obseniteiten. De reden dêrfan is miskien dat it de âldste kategory is (Hoeksema 2003) en dat der yn dy kategory gjin nije taboewurden mear by komme. Dat soe komme kinne troch de lytsere rol fan tsjerke en leauwe yn ús maatskippij.

‘Donder’ is troch Dykstra (2004d) bepraat yn syn twawyklikse rubryk *taboe of net taboe* as in in tige populêr taboewurd mei in Nederlânske oarsprong. ‘Donder’ kin neist in negative betsjutting ek in positive lading ha, lykas wannear’t je ien ‘in handige donder’ neame. As minimalisearder betsjut ‘donder’ soks as ‘duvel’ of ‘drommel’. De sykterm “gjin drommel” smyt yn Google gjin resultaten op, en “gjin duvel” mar twa, lykas te sjen is yn tabel 7.

3.3 Distribúsje fan de taboetermen oer de trije kategoryen

Yn paragraaf 3.2 is sjen litten watfoar taboeminimalisearders te finen binne op it Frysktalich ynternet. Se binne bepraat per kategory. Doel fan dizze paragraaf is om de balâns op te meitsjen en te sjen wat fan dy trije kategoryen de populêrste taboetermen binne. Yn tabel 8 binne de taboetermen út de trije kategoryen byinoar brocht en sortearre op frekwinsje. As de frekwinsje gelyk is, is sortearre op alfabet. Foar alle kategoryen is in oare kleur brûkt (griis foar de obseniteiten, swart foar de sykten en wyt foar religy en folksleauwe), sadat dúdlik wurdt wat de ferdieling is.

TABEL 8: DISTRIBÚSJE FAN FRYSKKE TABOEMINIMALISEARDERS OP GOOGLE

Plak	Taboeminimalisearder	Frekwinsje
01	bliksem	391
02	reet	36
03	donder	35
04	sek	31
05	moer	25
05	barst	25
06	soademiter	21
07	flikker	16
07	fuck	16
08	miter	14
09	kloaten	13
10	drol	10

11	bal	9
11	fluit	9
11	hol	9
11	ruk	9
12	skyt	6
13	pest	4
14	kloat	2
14	kont	2
14	kut	2
14	duvel	2
15	mallemoer	1

Te sjen is dat ‘bliksem’ yn it oantroffen materiaal it faakst foarkomt, fuort folge troch ‘reet’, ‘donder’, ‘sek’ en op wat gruttere ôfstân troch ‘moer’ en ‘barst’. De kategory ‘religy en folksleauwe’ is relatyf goed fertsjintwurdige yn de top fiif, as men betinkt dat dy kategory yn totaal mar út fiif termen bestiet. De kategory ‘sykten’ is yn de top fiif alhiel net fertsjintwurdige en it iennichste wurd dat yn dy kategory falt stiet hast ûnderoan de frekwinsjelist.

Hoeksema (2003, 28) hat taboeminimalisearders diagroan ûndersocht en kin dêrtroch wat sizze oer de populariteit fan beskate kategoryen troch de tiid hinne. De religieuze taboeminimalisearders binne yn it Nederlânsk ferkrongen troch deselden dy’t te meitsjen ha mei genitalyen en trochgong, wylst de syktetermen noait in grut plak hân ha. De religieuze taboeminimalisearders binne it âldste.

Oft foar it Frysk itselde jildt, kin op basis fan dit ûndersyk net sein wurde. Wol is fêst te stellen dat syktetermen it yn it Frysk like min dogge as yn it Nederlânsk. Fierders is dúdlik wurden dat de taboeminimalisearers oer religy en folksleauwe it meast frekwint binne. It leit yn de reden dat dat komt trochdat se al it langste brûkt wurde en dus it meast yn ús taalgebrûk ferankere binne. Oanwizing foar de âlderdom fan religieuze termen as taboeminimalisearder binne te finen yn it WFT⁵ dêr’t njoggentjinde-iuwske fynplakken te finen binne foar ‘gjin duvel’ as taboeminimalisearder. Foar ‘gjin bliksem’ en ‘gjin donder’ binne de fynplakken minder âld (tabel 10). ‘Gjin moer’ en ‘gjin mallemoer’ binne as taboeminimalisearder net yn it WFT te finen (mar dat nimt yn prinsipe gjin materiaal fan nei 1975 op).

5 . Rieplachte op ynternet, fia <http://wft.inl.nl>

TABEL 9: FYNPLAKKEN ‘GJIN DUVEL’, ‘GJIN BLIKSEM’ EN ‘GJIN DONDER’ YN IT WFT

Gjin divel	Jy leaue er gjin dîvel fen dat domeny sîn skiep gallich benne. (1854)
	Hy is ôfskaffer ... Dat seit gjin divel. (1879)
Gjin bliksem	Gjin bliksem, <i>totaal niets</i> . [1970].
Gjin donder	It kin my gjin sint, stûr, donder, botsen, <i>niets</i> , skele (1954)
Gjin moer	gjin fynplakken
Gjin mallemoer	gjin fynplakken

Tabel 10 tsjinnet as totaaljoersjoch en lit sjen hoe folle taboetermen oft der binne yn elke kategory (kolom 2), wat it totale tal unike foarkommens is fan de taboetermen dy't yn dy kategory falle (kolom 3) en wat it tal foarkommens de term sa trochinoar is (kolom 4).

TABEL 10: TROCHHINNE BRÛKERSFREKWINSJE PER KATEGORY

Kategory	Tal minimalisearders	Totale frekwinsje	Trochhinne frekwinsje
Obseniteiten	17	230	13
Sykten	1	4	4
Religy en folksleauwe	5	102	20

De kategory obseniteiten befettet fierwei de measte ferskillende minimalisearders (17). De totale frekwinsje leit yn dy kategory it heechst (230). De trochhinne frekwinsje per taboeminimalisearder is yn dy kategory 13. De kategory sykten is lyts, mei mar ien minimalisearder, dy't yn totaal fjouwer unike fynplakken hat op Google. De kategory religy en folksleauwe befettet fiif ferskillende minimalisearders, dy't trochinoar 20 kear foarkomme. De minimalisearders yn dizze kategory binne dus relatyf it meast frekwint fan alle kategoryen. De ferklearring dêrfoar is nei alle gedachten dat it giet om âldbewende idiommen.

Diagram 1 hjirûnder lit it totale tal minimalisearders per kategory sjen en fisualisearret dat de kategory mei obseniteiten fierwei it grutste is, dat dy fan religy en folksleauwe in hiel stik lytser is en dy fan de sykten it alderlytst.

DIAGRAM 1: TOTALE TAL TABOEMINIMALISEARDERS PER KATEGORY

Yn it folgjende diagram (diagram 2) is de totale frekwinsje fan de taboeminimalisearders per kategory fisueel makke. Op 'e nij is te sjen dat de obseniteiten it measte foarkomme, dêrnei de taboetermen oer religy en folksleauwen en as lêste de sykten. Dúdlik wurdt dat fan alle taboeminimalisearders de obseniteiten yn absolute sin it measte brûkt wurde.

DIAGRAM 2: TOTALE GEBRÛKSFREKWINSJE PER KATEGORY

It lêste diagram (3) lit de trochhinne frekwinsje per minimalisearder sjen foar elke kategory. No falt op dat yn relative sin de kategory religy en folksleauwen it meast frekwint is. It twadde plak is foar de obseniteiten en it lêste foar de sykten.

DIAGRAM 3: TROCHHINNE GEBRÛKSFREKWINSJE PER WURD

4. Konklúzje, diskusje en oanbefellings

4.1 Konklúzje

Yn dit stik is yngien op de eigenskippen fan minimalisearders en yn it bysûnder op taboeminimalisearders. Der is útsocht watfoar taboeminimalisearders oft der op it Frysktalich ynternet brûkt wurde en wat de distribúsje derfan is. Yn totaal binne der 22 taboeminimalisearders oantroffen yn Frysk materiaal op Google. Nei analogy fan Hoeksema (2003) binne dy opdield yn trije kategoryen: obseniteiten (17 taboetermen), syktetermen (1 taboeterm) en taboetermen oer folksleauwe en religy (5 taboetermen).

Ofgeande op it materiaal op Google binne *bliksem*, *reet*, *donder* en *sek* de fjouwer populêrste taboeminimalisearders yn it Frysk. De earste en de tredde út dat rychje binne wurden út de kategory folksleauwe en religy. Dat betsjut dat dy kategory (dy't yn totaal mar fiif wurden befettet) relatyf it heechst skoart kwa trochhinne frekwinsje. Yn absolute sin wint lykwols de kategory fan obseniteiten: dy kategory is it grutste, mei mar leafst 17 ferskillende taboetermen en de heechste totale frekwinsje.

4.2 Diskusje

Ien fan de foardielen fan taalkundich ûndersyk nei materiaal op ynternet is dat it materiaal in folsleiner byld fan de Fryske taalpraktyk jout as bygelyks de taal databank fan de Fryske Akademy. Dat komt trochdat op it ynternet elk publisearje kin wat er wol, oft er de skriuwtalnoarm no behearsket of net. Oare foardielen fan ûndersyk nei taalgebrûk op it ynternet binne de

algemiene beskikberheid, de trochsykberheid en de faasje fan it sykjen. In neidiel is dat de resultaten altyd in momintopname binne, mar dat jildt fansels foar in taal databank allyksa. Wa't itselde ûndersyk in jier, in moanne of sels mar in wike letter nochris útfiert, sil foar in part oare gefallen tsjinkomme. It ynternet is dynamysk en de resultaten moatte dêrom sjoen wurde as in yndikaasje.

Dat elk op ynternet publisearje kin wat er wol, soarget derfoar dat it Frysk op it ynternet net by definysje oan de skriuwtaalnoarm foldocht. Oan de stavering is te sjen dat lang net elk dy't op ynternet publisearret him hâldt oan de skriuwtaalkonvinsjes. It kin wêze dat er der net fan op 'e hichte is (troch te min ûnderwiis yn it Frysk) of dat er wol op 'e hichte is mar se net neilibbet. In losse omgong mei skriuwkonvinsjes liket ynherint te wêzen oan it medium ynternet, want ek foar talen dêr't de brûkers mear ûnderwiis yn hân ha, jildt dat los omgong wurdt mei de skriuwkonvinsjes. Joop van der Horst skreau dêr yn 2008 *Het einde van de standaardtaal* oer.

Taboeminimalisearders wurde brûkt om uteringen ekstra retoarysk gewicht mei te jaan. Se wurde dus faak brûkt yn emosjonele uteringen en krekt yn ekspressive uteringen (lykas flok- en groetwurden) hat men de oanstried om te lienjen út it Nederlânsk of in frjemde taal. Tink bygelyks oan 'hey', 'shit', 'oh my god', 'thanks' en 'fuck' dy't hiel gewoan binne yn de sprektaal. 'Shit' hat sels al in plakje krigen yn de standertwurldlist foar it Frysk op www.taalweb.frl.

Net alle taboeminimalisearders dy't hjirfoar bepraat binne, sille troch memmetaalsprekkers as geef Frysk bestimpele wurde. Utdrukkingen as 'gjin hout' kinne oanfiele as oerset Nederlânsk.

Fierders moat it der by it besjen fan de resultaten rekkene wurde mei it feit dat de foarkommens somtiden ôfkomstich binne fan deselde persoanen. Ast bygelyks siket op "gjin sodemieter" komt fiif unike gefallen tsjin, mar fjouwer dêrfan komme fan 'Eelkes webloch'. Yn it totale frekwinsjetal foar 'soademieter', dat leit op 21, hat weblogger Eelke dus in oanpart fan hast 20%. De fraach is dus hoe represintatyf oft de resultaten binne foar it Fryskskriuwende part fan de befolking.

4.3 Oanbefellingen

Wa't Hoeksema (2003) syn artikel oer taboeminimalisearders lêst, kin in soad ynspiraasje opdwaan foar ferfolchûndersyk nei dat ûnderwerp. Guon tiidwurden ha bygelyks in foarkar foar spesifike minimalisearders. My foel it op dat 'drol' faak kombinearre wurdt mei it tiidwurd 'kostje' ("it kostet gjin drol", sjoch fierder taheakke ûnder 'drol').

Nijsgjirrich binne ek de kombinaasjes fan taboeminimalisearders mei tiidwurden dy't fan in taboe ôflaat binne, lykas “no skyt it my gjin reet” en “it rukt ús gjin reet”. En wat soe it effekt wêze op de sykresultaten as der yn stee fan ‘gjin *’ mei ‘net in *’ socht wurde soe?

It soe aardich wêze om Friezen fan ferskillende leeftiden en út ferskillende regio's te freegjen watfoar minimalisearders oft se brûke soenen yn ferskillende sitewaasjes. Wat hat de foarkar yn ‘ik fyn der gjin ... oan’? En wat yn ‘it kin my gjin ... skele’? De kâns bestiet dat der op dy manier (taboe)minimalisearders oan it ljocht komme dy't no fia Google net fûn binne. Us heit ha ik bygelyks wol ris sizzen heard: “ik fûn der foar gjin kakkert oan”, mar dat wurd is nearne werom te finen.

Wa't net spesifyk sjen wol nei taboeminimalisearders, hat rom kar út alle oare minimalisearders dy't der binne. Nijsgjirrich is bygelyks oft guon minimalisearders graach kombinearre wurde mei spesifike adjektiven. In kollega oppere bygelyks dat ‘gjin sprút’ foar syn gefoel faak mei it adjektyf ‘kâld’ giet.

It kin ek niget oproppe om by de taboewurden te bliuwen en dêr mear ûnderysk nei te dwaan. Ut Hoeksema (2018) syn haadstik yn *The Oxford Handbook of Taboo Words and Language* wurdt dúdlik dat taboewurden yn allerhande grammatikale konstruksjes foarkomme kinne, sa as yn ferwin-skingen (“rin nei de hel!”), skelwurden (“grutte kloot!”), de hjittende wiis (“donderje op!”), ferbale konstruksjes (“hy nukte fan 'e trap”), empatyske fragen (“wêr binne potfergemy myn skuon?”) en bywurden fan graad (“it wie deasimpel”). Hoeksema docht ferlykjend ûndersyk nei ûnder mear it Ingelsk en it Nederlânsk en it soe nijsgjirrich wêze om de Fryske taboewurden op deselde wize tsjin it ljocht te hâlden.

Dat it net dreech is om Fryske foarbylden te finen fan in ferskaat oan ferskiningsfoarmen docht bliken út in fragmint fan weblogger Eelke, eigner fan ‘Eelkes weblok’:

Sju it kin my ek net in soademiter skele at se hjir yn Fryslân jir en dêrre wat wynmûnen delskite, se dogge mar en ik wol der ek noch wol in habbekrats oan fertsjinje. En at der is immen dy't efkes by de pot delmiecht, ach dat is ek net sa slim.

NHL Stenden Hegeskoalle
gerbrich.de.jong@nhl.nl

BIBLIOGRAFY

- Allan, K. (ed.) (2018). *The Oxford Handbook of Taboo Words and Language*. Oxford: Oxford Handbooks Online.
- Dykstra, A. (2003, 31 oktober). Taboe of net taboe: Flokwurden. *Leeuwarder Courant*.
- Dykstra, A. (2004a, 9 jannewaris). Taboe of net taboe: Tearing. *Leeuwarder Courant*.
- Dykstra, A. (2004b, 16 jannewaris). Taboe of net taboe: Kleare. *Leeuwarder Courant*.
- Dykstra, A. (2004c, 6 febrewaris). Taboe of net taboe: Kater. *Leeuwarder Courant*.
- Dykstra, A. (2004d, 13 febrewaris). Taboe of net taboe: Donder. *Leeuwarder Courant*.
- Hoeksema, J. (2003). Minimaliseerders in het Standaardnederlands. Yn: *TABU* 31 (3/4), 105-174.
- Hoeksema, J. (2018). Taboo terms and their grammar. Yn: K. Allan (Red.), *The Oxford Handbook of Taboo Words and Language* (haadstik 9). Oxford: Oxford Handbooks Online.
- Hoekstra, E. (2004). Seksualiteit is neat. <http://members.chello.nl/e.hoekstra8/FD-Argyf.htm> (rieplachte op 10 maaie 2018).
- Horst, J. van der (2008). *Het einde van de standaardtaal. Een wisseling van Europese taalcultuur*. Amsterdam: J.M. Meulenhoff.
- Postma, G. (1995). *Zero semantics. A study of the syntactic conception of quantificational meaning* (Dissertaasje). Leiden: Universiteit Leiden.
- Postma, G. (2001). Negative Polarity and the Syntax of Taboo. Yn: Hoeksema, J. e.o. (ed.), *Perspectives on Negation and Polarity Items* (s. 283-330). *Linguistics Today* (40). Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

Taheakke

Yn ûndersteande skema's binne de resultaten werom te finen fan de sykaksjes mei Google. Boppeyn stiet de sykterm dy't brûkt is. Dy sykaksjes wiene yn de perioade april oant en mei juny 2018. Omdat it ynternet dynamysk is, kin it wêze dat de resultaten by werhelling fan de sykaksjes oars binne.

Achter de sykterm stiet hoefolle resultaten oft Google fûn. Achter 'eintelling' stiet it tal unike fynplakken fan de kombinaasje. Lykas sein, binne de gefallen dêr't de kombinaasje de letterlike betsjutting hat net meinaam yn de tellingen. Fierders komt it faak foar dat Google resultaten werhellet. Der is útgien fan in unyk gefal as de kontekst dêr't de kombinaasje him yn foardocht nij is en oars as de foargeande.

Boppesteande ferklearret it grutte ferskil dat der soms is tusken it tal resultaten op Google en it úteinlike tal fynplakken. By 'gjin bal' giet it bygelyks hiel faak om de letterlike betsjutting fan 'gjin bal', lykas yn artikels oer fuotbal of keatsen.

bal

"gjin bal"	Google: 975	Eintelling: 9
"gjin bol"	Google: 9	Eintelling: 0
Skilderje (...) ynteresearre my gjin bal .		
Mar oan de oare kant, foar de jongerein is der yn in doarp gjin bal te belibjen.		
It makket my gjin bal út. Ik wol mar ien ding, op de Spelen knalle.		
ik snap der gjin bal fan		
Ik ha sa'n idee dat it ús gemeenteriedsleden (inkelden útsûndere) gjin bal skele kin		
en die hendrik doogt ek foar gjin bal !! haha maar wel lache god man... nog maar een wiike hast..		
De bern fan Kuiper begripe der ' gjin bal ' fan.		
"Op verantwoorde wijze" seit my totael neat, gjin bal .		
Ik begryp der allinnich sels hielendal gjin bal fan.		

barst

"gjin barst"	Google: 269	Eintelling: 22
"gjin bast"	Google: 5	Eintelling: 3
Ik leau der gjin barst fan!		
Willem fynt der gjin barst oarn. Dat stive gedoch, opsitte, hatsjes jaan, netsjes prate en it alderminste: dy mislike stive klean.		
As je it net dogge soene se ek noch tinke kinne dat je net in goede heit of mem binne dus as je dan bern hawwe dy't dúdlik oanjouwe der gjin barst oan te finen dan hawwe je dochs wol in probleem.		

No, dêr leau ik gjin barst fan. Ik bin der wis fan dat fierhinne it grutste part fan de ferhalen yn dizze bondel yn it earste desennium nei de oarloch skreaun binne.
Nee dus, dat is kul - de konsumint hat gjin barst te sezen.
Santé in brandewyntsje in sigaret en men sjocht fan de bom gjin barst mear santé aeltsje wy nimme noch ien de wrâld is wûndermoai griene greiden lizze oan ús fuotten útspraet stap yn lit dy ride nei d'oare ein proast joast mei de pet en glêzen eagen hwat is it libben wûnderskoan moai silst bidoele moai.
Anno 2014 leau ik der fierder gjin barst fan dat de stêd per definysje foar non-konformisme stiet, mar ik gun Josse syn tradysjonele byld.
De rjochter seit dat hy dêr gjin barst oan hat.
As se dernei ek noch oankondiget dat se nei it bûtenlân giet, wurdt dúdlik dat se gjin barst fan Adam begrypt.
De doarwaarder ferluts gjin spier fan syn gesicht, dizze taal wie er wol went, it dy him gjin barst .
Ron Jans wit gjin barst fan it keatsen en rôp dan ek mar wat.
Die doe net bliken dat hy der djip yn syn hert gjin barst fan leaude dat er no ynienen wol fisk fange soe?
De wizen wiene slim betize oer 't djippe dreambyld fan de foarst dat mei gjin wurd nei boppen kaam, se seagen yn har inerlik gjin barst en koene foar de takomst grize.
Doe snapte ik der gjin barst mear fan.
Skiednis, en dan ek noch skiednis fan fierder fuort as it folgjende doarp, it kin de measte minksen gjin barst skele, ...
En do snapt der gjin barst fan wat ik bedoel.
Ferdinand jonge, do hast it fansels by it rjochte ein, ik bin it hielendal mei dy iens. allinnich tink ik dat it dy opfretters yn Den Haag gjin barst skele kin. Hawar, bliuw by dysels en as wy mar genoch stykelje begjint it fansels te jokjen by die criminelen.
Op 'e tillevyzje ek noait. Ik fyn der gjin barst oan.
Ik snap der gjin barst fan...
Hoe't it 'produkt' keatsen fierder ferkocht wurde sil kin harren gjin barst skele.
wy snappe der gjin barst fan, mar ien kear oankaam rint it fansels.
Wêrom wol se dat ik it yn 'e takomst goed haw, as it har no gjin barst skele kin hoe't ik my fiel?
Ut yntresjerret mij gjin bast mefrouw, menear. oft jimme ol of net goedgeunsteg nei mij jerre
Mar dot dy skryfwer dot mannúskript fûn hat, dêr ljoot ur gjin bast fon.
wost no ollegjer seist? ljoow der gjin bast fon..hst der gewoan de ...

bliksem

"gjin bliksem"	Google: 1290	Eintelling: 39
Feitlik witte wy gjin bliksem faninoar. Mar dêrûnder is in trochgeande stream.		

Dat blykt as ik my sette sil op it my tawiisde plakje om nei it kanaal te sjen, ik kin hielendal gjin bliksem sjen.
It dondere him gjin bliksem wat it wie, se wienen op stap.
As de bliksem geane we allegear nei de bliksem om ‘e bliksem net besykje de bliksem te kearen want it jout gjin bliksem .
En wat dit allegearre wurdich is dêr ha de measten noch gjin bliksem fan sjoen.’ ‘Gjin grûn om no oerstjoer te reitsjen,’ spruts de dief betocht, der binne ...
Want dat kin fansels ek, al leau ik dêr gjin bliksem fan.
Der begripe se Gjin bliksem fan hjirre yn queensland mar wol as ik flok, dan witte se wol hoe let t is.
En ik snap der gjin bliksem fan. Safolle dat der dit seizoen bûten slein is, it wie trije kear neat.
En wy, sympatisanten, wat dienen wy? Presys: gjin bliksem . Wy lieten harren oppakke, sûnder dat der eamele waard, sûnder dat de Volkskrante, ...
It kin my gjin bliksem skele of dat it unkr. zakhooi uit Houtigehage mien caravan dak is ek nei de bliksem troch die healewieze tunnel... maten klopje gjin bliksem fan. tiege dank N.S. toekejoeke uit Twijzelerheide
En wêr fynst de reed nei de buorkerij, dy’t in ein fan ‘e dyk leit, en ik sjoch al gjin bliksem yn ‘t tsjuster, mar lokkich komme der auto’s oan, dy’t der blykber ek nei ta wolle.
Hat gjin bliksem mei de Fryske literatuer te krijen mar is sa dwers as in bos sipels.
En suver gjin bliksem dien. En hwat er skreaun hie wie gjin bliksem wurdich.
Al hie dy bertegrûn gjin bliksem oan te bieden.
Jout my gjin bliksem . Ik doch net mear mei.
Mar fierder frette we gjin bliksem út en lizze mar wat op ‘e krint yn ‘t lân te keuveljen.
Ik ha der net in soad oer fûn, lê: eins gjin bliksem .
no ik lo der gjin BLIKSEM von :D. -Leonie
ee, ik leau d’r hielendal gjin bliksem fan. Dat new-age gedoch wol d’r wier by my net yn. Nee, ik leau d’r hielendal gjin bliksem fan. It is in poppekast, dat is wat ik d’r fan fyn.
Ik leau der gjin bliksem fan, je kinne fûgels net telle.
Mar it holp gjin bliksem . Nei trije oeren wiene wy wer by ‘af’ en wiene gjin fûgel riker.
Sterker noch: it kin Nederlanners – en Friezen ek – hielendal gjin bliksem skele hoe’t it yn de rest fan de wrâld giet.
Se fertsjinnen gjin bliksem , dus it jild dat útjûn waard yn ‘e kroech waard de húshâlding ûntstellen.
It kin gjin bliksem skele, want fan ‘e middei is it foar it lêst.
Der kin hielendal gjin bliksem oandien wurde, Martsje.

It is moai beskreaun, mar ik leau der gjin bliksem fan.
nei de loffen, sjochst der gjin bliksem fan. en ik wit, se sille bloeie, guon wyt en guon ...
En do, tink derom: net fermelde dat de achtearre sprekster hielendal gjin bliksem te ...
Toaniel, dêr fyn ik gjin bliksem oan. Harrejasses.
Mar net allinne foar de taskôger is dit niks, mar foar de sporter sels is hjir dochs ek gjin bliksem oan.
Ja, der holp gjin bliksem oan ik moast wer nei buten en better sykje.
sjen dat it de measte minsken gjin bliksem útmakket oft we no al of net bij. Snits komme.
Wy kin der fansels lang oer prate want hie Van Nistelrooy der net yn moatten as hie Klaas Jan Huntelaar net mei moatten foar wannear't Van Nistelrooy faalde mar it feroaret der gjin bliksem om.
t docht dochs gjin bliksem ... Mar gelokkich ha ik ek oare browsers dat ik ha it wol heard.
koe it fansels gjin bliksem skele oft er der oankaam of net.
Seks, dêr wist sy gjin bliksem fan. Sy rekke doe swier yn in kraakpand. Har namme is (hjir) fierder net fan belang.
It desimaalstelsel en it nije muntstelsel waarden ynfierd, foar in pûn krigen wy mar twa Nij-Seelânse dollars werom, en dy dollars wiene even letter gjin bliksem mear wurdich.
dêr helpt gjin bliksem oan wy moat werom, want omke Wopke moat ek mei, en dus begjinne wy mar wer fan foarwei oan' 'want as de baas fan't spul der sels net iens by is, no,

donder

gjin donder “25-05-2018”	Google: 132	Eintelling: 34
Altyd mei jong, altyd yn ‘t lijen, altyd gûlderige ferhalen, mar dû kinst der gjin donder mei,’		
Ik leauw der gjin donder fan...		
Eins bist net wiis ast dy hjoed de dei noch mei sport dwaande hâldst: der is gewoan gjin donder mear oan.		
dat myn fantasije siik is, om’t fan alle feiten en omstannichheden yn dit boek gjin donder wier is.		
Soks moat der gau komme, want foar de jongerein is no gjin donder te dwaan yn Grou, sizze de inisjatyfnimmers.		
hamburgers tsjin belachlik hege prizen oanbiede of de priis fan in portykwen-ninkje ta boppe in miljoen opdriuwe litte; it makket gjin donder út ...		
Sa jout it omers noch gjin donder !		
Koartsein komt it derop del dat wetlike ôfspraken oer it Frysk net folle úthelje om’t it ús hjir yn Fryslân gjin donder skele kin.		

skriuwe omdat se it in moaie taal fine, omdat se net oars kinne, omdat se skriuwen moai fine of omdat se oars gjin donder te dwaan ha.
no, dan fyn ik foar gjin donder oan sa'n hiele begraffenis' dus wy gongen wer werom nei de kastlein en wy smieten omke Wopke op 'e wein foardat wy gie-ne ...
It kin my gjin donder skille dat se dat dogge", seit Hauer yn De Telegraaf.
Statististysk sjoen kin der neffens guon gelearden gjin donder oan dat hiele keatsen wêze.
De lju yn Drachten wite dêr neat fan en it kin har ek gjin donder skele, mar at je dy moaie natoer en salige sylplakjes ôfpakke ha se ynienen ...
Tasizzingen dwaan as 'it folk' derby is en dy tasizzingen weromdraaie op it plak dêr't 'it folk' gjin donder mear te sizzen ...
sjoch gjin donder . Neffens my is dat lêste glês bier justerjûn ferkeard fallen.
Mar ja, kin der wol stean. bliuwe mar dat jout ek gjin donder .
sjitte dêr gewoan gjin donder mei op! De
It koe my gjin donder skele. Net altiten is men jinsels de bêste freon.
dat makke gjin donder mear út!
allegear gjin donder ynteressearret?
maar ik wit gjin donder meer hjir :o loveyouuuuuuuuu (L).
Dat liket gjin donder út te meitsjen. As it boek der mar komt.
En Josse, doch xfas allegear en dysels in lol, en skriuw Bartle efkes in mailtsje datst der gjin donder fan begrepen hiest en datst it al mei al ...
jir gebeurt ek gjin donder
Dat kin my gjin donder skele, al wierstou mei de luchtbol hjir hinne stnitsen,
Wa't dy priis útrikke mei, is fêstlein yn Rely syn dwers reglemint en kranten dêr hat it wenstige sirkwy aldergeloks gjin donder mei te krijen.
Mar de rest sil d'r wol gjin donder fân snappe... MrsRobinsonn.
Frysk prate en lêze gjit noch wol mar dat skriuwe snap ik gjin donder fan!
Oerol hat dochs gjin donder mei Fryslân, lit stean mei Fryske kultuer te krijen.
Ik tocht dat ik ek mar ris sa bolstjurrich moast wêze om yn myn eigen taal te praten, want dan fersteane jim der ek ris in kear gjin donder fan.
Sa, dit wie in ontsettend slecht underbouwde beskouwing fan de politiek, want it interessearst my eins gjin donder .
my lizze, mar ik begryp der gjin donder fan.'
Auke syn wurk skeat gjin donder op.
Begrypst der wier gjin donder fan, myn âlde pop.

duvel

"gjin duvel"	Google: 61	Eintelling: 2
'Mar it makket gjin duvel út.		
Fan Marten Marten ut de Droegeham wit ik fjirder gjin duvel – de dymny dere is Atze Nicolai		

drol

“gjin drol”	Google: 31	Eintelling: 10
Tsja, it kostte gjin drol , mar no moat it noch borduurd wurde.		
En sa kostet it personeel gjin drol , wylst dy harren úterste bêst dogge om sadanich hurd te wurkjen dat de baas der net omhinne kin.		
Underwilens is it 2016 en witte wy dat it Cornelis Terpstra gjin ‘drol’ skele kin hoe’t oare minsken oer him tinke.		
As ik hjir no sis dat de Fryske literatuer gjin drol foarstelt;		
Ik snap dr gjin drol fan :P net sa soepe jong.		
Wylst it hjir gjin drol kostet.		
Ik bin der in passeur yn plak fan in spulferdieler en wat de trainster fierder allegear seit kin ik faak gjin drol fan ferstean.		
hyo sukkel ut de westerein dot mast doe sese dikke plintmieger se harre der tenminsten un club dikke stakker bie jim rinne stumpers ut jim eigen dworp der wol gjin drol fa voetbolje. skaap uit Drogeham		
Eurofiele landen. It kosset hjir gjin drol .		
... in lyts kadootsje jaan fia #wish . Kostet gjin drol en in jout in soad wille. (En it past).		

flikker

“gjin flikker”	Google: 268	Eintelling: 16
mar ik ljow d’r gjin flikker fan		
... want ik bin sitten bleaun om’t ik gjin flikker útfierd ha.		
WE WITTE JIM MIENINGEN NO WOL.. EN UT KIN IS EK NOG US GJIN FLIKKER SKELE...		
It jout gjin flikker , stront oan ‘e knikker!		
Noaren fine gjin flikker mear oan reedriden.		
Omdat der gjin flikker oan is. Soenen dizze sneue minsken fan de arbeidsynspeksje it ek yn harren ...		
, en de minsken die gjin flikker te dwaan hwwe! heintje uit Anjum		
de iene nei de oare saait op ‘t blêd mei rust, it jout gjin flikker		
it komt der faak op del dat der gjin flikker yn stiet en dêrom binne se net oan te slepen....		
Dan ha jo der gjin flikker mei nedich.		
“ja mar do fierst ek gjin flikker út”		
‘Dat giet jo gjin flikker oan,’ wie it antwurd.		
We sjitte der wer gjin flikker mei op.		
En der is gjin flikker oan. En fut gean ik ek net, fanejun, want ik mut oppasje.		
dasto it net ferstean kinst boeit my gjin flikker !		
Op in plek dêr’t jo krewearje foar it Frysk en der gjin flikker oan oerhâlde.		

fluit

“gjin fluit”	Google: 44	Eintelling: 9
Hy skrok him in huodsje fan alles wat er seach en snapte fansels gjin fluit fan al dat nijerwetske gedoch mei kompjûters en ynternet.		
It bewiis dat it de Nederlânske polityk gjin fluit skele kin hoe’t it der foar stiet mei it Frysk...		
Foarl nei types dy’t mar wat roppe en oer saken kedize dêr’t se gjin fluit fan witte.		
hoewol, ik kin my eins gjin fluit skele.		
ut hôd de fryske róm yn ‘t útlón heeg, mar ‘t stelt yn vêzen gjin fluit fwar		
maar de echte geheieme zender muzyk jest der net is lieke commercieel os dot Radio NL ek gjin fluit oen. noh sa mar wer		
it makket him gjin fluit út		
Je hawwe der gjin fluit oan		
Mar dat kin my earlik sein ek gjin fluit skille.		

fuck

“gjin fuck”	Google: 105	Eintelling: 15
“gjin fuk”	Google: 5	Eintelling: 2
Mar professor Ewald Engelen, dêr ha wy gjin fuck oan.		
die crosskarts kenne wol thus blieuwe! der is gjin fuck oan jong!!!		
earlik wier, ik fiel gjin fuck foar Italje		
Omdost gjin fuck dost :P		
Dat hat gjin fuck mei ús Heitelân út te stean.		
It wie gjin fuck oan.		
En ik kin jo fuortendaliks wol sizze dat er gjin fuck begrepen hat fan wêrom’t dat museum sa’n súkses is.		
Komme der gjin reaksjes, dan nimme wy oan dat de Treffer jim gjin fuck skele kin en ...		
Wa’t der gjin fuck oan fynt, wurdt swier straft		
Ot tiesto jir ien NL gjin fuck oan is, ist ien blablaloan ek neet oan.		
ieuwy!...en oer de wjuk it seit my gjin fuck mar in fries hat dan gjin rêst		
De RUK is KUT en docht gjin Fuck .		
de gewoane man ferstiet der gjin fuck fan		
want hjim snappe gjin fuck fan it frysk!		
Ik soe wol antwudsje wolle mar begriep dur gjin fuk fan...		
De minsken binne no wol aventuerliker as yn ‘e boargerlike sechtiger jierren: al dy sabeare eksperimenten stelde gjin fuk foar.		
Joed en dei mei er gjin fuck meer ost wot dost fjut plysjes ... it is min fan de bern, se hawwe it sels net troch mar minsken skrikke har de pleuris.		

hol

“gjin hol”	Google: 53	Eintelling: 9
Foatbal interesseart my gjin hol , mar ik fiel my best min hjoed, en no bin ik bliid dat ik moarn net de ienige bin dyt best min op it wurk sit.		
Snap der gjin hol fan!		
Der wie gjin hol oan.		
Mar dy bern harkje net, it ynteressearret har ek gjin hol wat pake al of net dien hat.		
It leit net oan jim, want ik snap der ek gjin hol fan.		
5 oere klear. gjin hol te dwan.. en k wy k nit echt fris bij de kop!!		
gjin hol te belibjen is en nea wat út wei komt. Nee, stopje jim holle fol mei kennis, yndrukken, muzyk, leafde, en bou dêr út jim paradys.		
Ahgoeiee nee; klopt eerst snapte ik dr gjin hol fon;		
hihi haha ik halt net sa fon duts dus gjin ik it ek net learen!!! snap der gjin HOL fan! !!!!!		

kont

“gjin kont”	Google: 221	Eintelling: 2
It kin him gjin kont skele.		
Ach akwarellen of bierrellen, it makket allegear gjin kont .’ Nee, dat is ek sa, en nei 15 bier, snapte ik ek wol wat Akky dêr yn seach en de bierflekken fan SizMarPiet seach ik net en oer syn kontfasinaasje #keunstkul ik in oare kear wol.		

kloat

“gjin kloat”	Google: 8	Eintelling: 2
hat er fierste min selskrityk ik bedoel de skriuwer mei syn útwrydske gewichtich lykjende mar bûten de stokken springende moderniteiten it stelt gjin kloat foar.		
Snap der gjin kloat fan xd		

kloaten

“gjin kloaten”	Google: 149	Eintelling: 13
wa wie ferslein? Gjin kloaten oan, wol wiete ...		
els al fynt Trinus der gjin kloaten oan, dan noch sil my dat in soarch wêze		
Dêr snappe de eineksamenkandidaten yn 6-vwo noch gjin kloaten fan!		
Ik leau der gjin kloaten fan. Yn myn fakblêden -en ik haw der noch al wat-		
Jo sjogge gjin blêdrol en gjin bûnte mear, it is gjin kloaten wurdich.		
molkauto’s... brommers... en oeral dy ferrekte tsjerken en op snein gjin kloaten te belibjen.		
No, dêr hat it Fryske publyk gjin kloaten mei te krijen as it yn Drachten wen-net.		
Dêr leau ik gjin kloaten ! (Slacht in krúske)		
Op it politburo snappe se der ommers ek gjin kloaten fan.		

Mar jim dogge der ek gjin kloaten mei”.
Der komt gjin kloaten fan terjochte.
Wol Foech oer it Frysk en Fryslân ta eigenje, mar gjin kloaten om krêftich Fryske belied ut te fieren!
Jo matte fânsels wol it Frysk ferstean oars snappe jo d,r gjin kloaten fân.

kut

“gjin kut”	Google: 17	Eintelling: 2
hjiir ferstjin ik gjin kut fon.		
ik verstji dr gjin kut van		

mallemoer

“gjin mallemoer”	Google: 3	Eintelling: 1
“gjin mollemoer”	Google: 0	Eintelling: 0
literair sjoen net sokke minne jonges - diskear bineame wy in jury dy’t gjin mallemoer fan literatuer wit, alle kâns dat se in skriuwer útsykje dy’t noait yn opspraak west hat en dêr’t elkenien tofreden mei is?		

miter

“gjin miter”	Google: 71	Eintelling: 13
“gjin myter”	Google: 1	Eintelling: 1
“gjin mieter”	Google: 0	Eintelling: 0
... it doel fan myn kommen bekend makke, sei De Vries: ‘Ik haw altyd sein, ik hoopje net dat dy keardel fan ‘e krante by my komt, want ik wit neat mear, gjin miter!		
It fanke beleeft hjir ek gjin miter . Wat is hjir no te rêden?		
Gesellich. Ik ha der allinnich gjin miter mear oan. “Sjesa,” sei har mem.		
Wy moatte ‘t mar ris oars bisykje, Sei Riemer tsjin syn âldste soan. Net in ieltsje mear te fangen, D’r is sa wier gjin miter oan.		
Minne boer, joust gjin miter om bisten. Dan omke. Moatst dy de freet hâlde, hast der gjin doel oer.		
och hearke nee, ik jou der gjin miter om!		
Gjin miter skille kin. It boulân fan myn geast. Telt hûndert smelle ikkers, Net ien mei fuotromte foar yntellekt.		
Dy sjogge gjin miter yn it tsjuster. Garandearre spektakel.		
Weromsjen jout gjin miter , mar je hienen it no wol wat oars dien.		
Hendriks besocht it mei boppesteande útspraak noch wol, mar hy snapt der gjin miter fan.		
It makket nammers gjin miter út. En dochs is Jan Wybenga yn syn besprek fan dizze ‘tige slagge bondel’ fan betinken, dat de dichter ‘it		
Hy is net te stuitsjen en hâldt in wiidweidich ferhaal, oer de noarm en it ferlizzen fan de noarm en dat ik echt en ierds bin en dat it him gjin miter ...		

gjin miter fan (om yn de sfear fan ‘Tuskentiid’ te bliuwen)’. In souder fol ‘wêrom?’ fragen.
Ik kin der noch hieltyd gjin myter fan

moer

“gjin moer”	Google: 253	Eintelling: 25
Ik sil jûn gjin moer oan har ha, se hat har maten foar hjoed al utsocht en dêr bin ik net by,		
Aapke, it soantsje dat bytiden, allinne as er eins is, gjin moer begrypt fan alle nuvere oanslaggen		
Se kinne dat ek ferdomd goed ferdigenje, wylst ik dêr gjin moer fan begryp. Foaral ien dy’t letter yn de regearing siet koe ik doedestiids net oertsjûgje fan myn ...		
Nou geart, ik meitsje - yn oerliz mei mysels - deagewoan eksplisyt, dat de opiny, abstraharre fan soksoarte kriteria fan gearsketten geart, my gjin moer ...		
tinken dot interesseert mie gjin moer ;) dikke tuut (K) dien skottie fjar olited! (L) :KUSJE:		
En ja, gjin broed, en ik fyn ek gjin moer .		
Verf stelt yn it begjin fan syn artikel dat Ljouwert gjin moer foarstelt, dat immen as Jannewietske de Vries		
wat kin my dat skele, op de fraach at se al of net betrouen yn it provinsiaal bestjoer ha.55 persint, mear as de helte kin it gjin moer skele.		
Mar de Fryske Literatuer hat gjin prioriteit, safolle is dúdlik. It ferdwinen fan de literêre tydskriften wit Jannewietske neat fan, en it ynteressearret har ek gjin moer .		
Ik snap er gjin moer fan.		
It barren fan de wrâld om my hinne ynteresseare my gjin moer .		
Ja, ik folchje him (It ynteressearret se gjin moer).		
De achtergrûn is kâld en tsjuster, plak fan hoeders sûnder fjoer, sy jouwe foar de tiid gjin moer en libje noch yn ‘t lân fan juster.		
Dot: Ik jou gjin moer om de post. Mem: Wol wier.		
Koe my ek gjin moer skele		
Jonkhout: It ynteressearret dy gjin moer , camperstalling is dy te djoer.		
Moedjip, Moewei en Moehimsterheawei tankje harren namme oan De Mouwe, it gebiet dêr’t se alle trije op útrûnen (Moer, d.i. klyn, hat it gjin moer mei te krijen).		
Mar dat kin my gjin moer skele. It hat bliken dien dat AF sels de OF nei OK ferwiisd hat.		
profesjonalisearring (jild, ja) fan de Fryske literatuer gjin moer skele kin?		
Neffens my makket it dan gjin moer út om hoefolle tiid it giet.		
hiele soad minsken, dy’t dat gjin moer ynteressearret, omdat se fan betinken binne, dat der dôchs neat mei dien wurdt.		

Lju dy't it allegear gjin moer skele kin. Skop se fan dy ôf en kom nei my ta.
En ja, gjin broed, en ik fyn ek gjin moer . Hoe faak is it yn de bijkerij by ûnferwachte dingen dan net: de kast mar wer ticht, oare kear mar werris sjen,
fan witte stelt dat " gjin moer " foar en is it effekt dêrfan itselde as hwat minister-presidint Van Agt forwachtet fan in kommend Waddensymposium mei Dene-mark ...
dêr't dochs gjin spat fan torjuchte komd is, of gjin moer , sa't dat tsjinwurdich hjit,

pest

"gjin pest"	Google: 26	Eintelling: 4
Ik wit der gjin pest mear fa		
It hâlden en dragen fan foarhinne is ferâldere en jimme goedgeunstigens is gjin pest mear wurdich.		
Hij tróf ut mai syn klosgenoaten, dêr sieten ferskriklik arege jóniges en fammen yn, mar de leararen fûn ur gjin pest oan en ut learen noch minder.		
Oas hie 't my gjin pest skele kinnen. Ja, ut slyt wól út, en letter hat ur un oar famke óppikt, no, don matst dy durô sette.		

reet

"gjin reet"	Google: 241	Eintelling: 33
"gjin reed"	Google: 8	Eintelling: 3
De takomst fan de pasjinten kin him gjin reet ...		
De partijen binne sa gjin reet oan.		
Tsja, hjir wie gjin reet oan'', stelde de Balkster spits Johannes Altena (29) na het met 0-2 gewonnen duel onomwonden vast.		
my ek gjin reet skele. It is prima as wy hjirnei neat mear winne.		
mooi verhaaltsje wer waldnet. klopt dus wer gjin reet fon dot bearn fon 16 hat net kocht ma krygen fon ien wer se wol mei omgong.		
Fjizzer makket it my gjin reet uut.		
Hwant och, it bistjûr wit gjin reet ôf fan de technyk fan boeken útjaen.		
En foar my is 't super cool, want ik ha al wer in date, oars bin ik hiel bot ferlegen, mar no skyt it my gjin reet .		
En wy ha de ballen ferstan der fan. En fierder boeit it gjin reet .		
hoe faaker ast bellest hoe letter at 't wurd, 't jout dy echt gjin reet ast sa seurst ik goai my moai fol mei myn maat'n gjin ferlet fan dy, hast 't yn 'e gaat'n!		
Dat liket my frjemd en as dat sa is stelt dit ek gjin reet foar.		
Yn 50 jier liket it is der gjin reet feroare en ha de ortodoksen noch altiten de anty-kreative macht yn Fryslân		
snap dr no hielendol gjin reet meer von		
wat de oare Friezen fine rukt ús gjin reet		
Hokker arguminten jo ek nei foaren brochten, it joech gjin reet , de ...		

Dat hiele regear fan ús stelt gjin reet mear foar en as it der op oankomt, ynteresearret it harren NIX,
fine kin my gjin reet skele.
Sjoerd Nou, dan suigst dochs net, mij nukt it gjin reet , allemachtich dat gesoademiter dat dy wiven ha.
it makket my gjin reet út hokker kant as dit ding útgiet, of se besprekke har studinteprobleemkes sa dat de hiele kûpee meigenietsje moat.
egt t'joo wie gjin reet oan gatverdamme wat een kut sooi dearo,,
It ynteressearret ús gjin reet , wy libje graach op in oare planeet.
Hee, Driek, it seit my gjin reet , ...
Ikke fûn der gjin reet oan... dat se der net wie!
Mar jûn hearde ik 'Amerikadeskundige' Ruth Oldensiel op de televyzje bewearren dat it de Amearikanen sels gjin reet ynteressearret wat der bûten it eigen lân bart.
As je no wol of net komme makket gjin reet út. Komme wy by de dielname fan Holwert.
As juffrou fertjinnest gjin reet , derom ferbouwt heit hjir de keet
Fjiddier makket it my gjin reet uut.
snap der gjin reet fan.
En op weblogxe2n is der hielendal gjin reet te belibjen. Bah!
Jaap mien pokedex doogt net meer, fien er gjin reet meer oan, kha krekt de leste pokemons ut de "Box" weiskwort en ienne boskesflickert.
Se stjonkt as in ruft mar it jout my gjin reet , by ús beppe is it altyd feest.
Mar him koe it gjin reet skele. Hy wie skamteleas.
No it gijt er mâl yn'e stâl, need yn 'e keet, en brek it hok mar ôf want dat intresêret ús gjin reet . Kist my wol, ik bin de Hûnekop , tegearre mij myn maten út it hûnehok.
"Ik sil wol onosel wese, mar snap jir gjin reed fan!!"
kha joed in bytsje oant wurk west, en fierders nog gjin reed utfoert, strax eem reedriide, hooplik riede der wat lekkere kontsjes run :P
de muziek wie gjin reed oarn mar et wie verekte gesellig.

ruk*

“gjin ruk”	Google: 26	Eintelling: 9
Foar de Nederlanders die jir gjin ruk fan snappe, sjochste		
ow ik bin sa blij ik hie in 7.9 op tentamen verzorging en ik snapte der gjin ruk fan maar ja ooow sa cool dak in voldoende hie.. maarum.. oow ik bin lekker ...		
net wer kollum gjin ruk oan :P		
Mar dy moasje stelt ommers gjin ruk foar. Se moat der noch ...		
Gjin ruk :mrgreen: Ja, wat yn de kroech sitten sneon.		
ee WW snapst dr gjin Ruk von ? Oghoggh dot wurdt lerelereleruu !		

t reint hjir iig bijna hele dagen, der is gjin ruk oan maarjah dot wistest ol, moarn sille we fkes yn denemarken sjin, ...
Of it no Henk, Piet of Klaas is docht der ek gjin ruk ta. Dêr 't ik sa 'n wurd om sis. Cor, betterskip bûke en ik hoopje datst wer fris bist foar ús ...
.ennuh sorry foar degenen die der gjin ruk fan ferstean...haha ...

sek

“gjin sek”	Google: 578	Eintelling: 31
Want dêr is gjin sek oan. Knap, en dat is it dan.		
Gjin sek te dwaan.		
Ik hâld fan it leven en it jout my tûch gjin sek .		
Wy kinne ús dus mei in miljard as acht, njoggen dwaande hâlde mei al mar âlder te wurden en gjin sek út te fieren.		
Begreepst der gjin sek fan, mar wat subtile gefoelens oanbelanget hiest doch al net sa'n ûntwikkelde ûnderfining.		
de barbaren stienen al midden yn de keamer en wat tinkst dat dy noch dienen? - gjin sek mear.		
Ekstra ynteressant oan it hûssweltsje is dat it in hiel algemiene fûgel is, mar dat wy der wier gjin sek fan witte.		
Histoarjeferfalsking kin ús hjir gjin sek skele.		
Wy leare der gjin sek fan.		
Dy boeken fan tsjintwurdich binne gjin sek oan.		
Het is idd wol een mooi doarp het tot no ta beste plekje is Piet prins fjiders is dr gjin sek te beleven vien ik ;)		
Wat twa prachtich fine, dêr fynt de tredde spitich genôch gjin sek oan.		
ik snap dr gjin sek fan mon !		
Yndie, der wie gjin sek oan. Je meie it net sizze, mar wat is dat Dútske âlvetal dan in geniet om nei te sjen.		
Ik begriep der echt gjin sek fon.		
Ik fyn der gjin sek mear oan. En dat is benammen de skuld fan Sven Kramer.		
Akoestysk as fersterke, it makket harren gjin sek út.		
Ik fyn der gjin sek oan. As lid fan it Fryske Heidenskip leau ik eins yn neat, dus ek net dat sulverpapier jin beskermet ...		
Hjir ist écht herfst, gjin sek oan jer :P		
Ûs Sytse, dêr hie ik gjin sek oan.		
Ik begrypte der gjin sek fan.		
Freegje him dan ek ris nei myn stiel :D En ha hjir gjin sek te dwaan eins.		
De ien is foar, de oar is tsjin of lult mar wat en wer in oar makket it wier gjin sek út.		
Makket gjin sek út, as it mar in Frys is!		
Ik sjoch gjin sek troch dizze pet! Wat bin ik eins oan 't dwaan?		
It binne kenmerken dêr't je as lêzer net op sitte te wachtsjen. Ik wit it út ûnder-		

fining, soms is der gjin sek oan it eksimplaar dêr'tst mei thúskommen bist.
Is de hjerst al hast foarbei? Ik fyn der gjin sek oan,
Jongens jir kin ik toch gjin sek mei wurre
Virtueel of yn it echte libbeb, dat makket gjin sek út.
Ik fyn der gjin sek oan, mar myn âlden binne hielendal ferslaafd!
@jeltevdheide nee en dat kin my ek gjin sek skele

skyt

gjin skyt	Google: 9	Eintelling: 6
Myn leave help, dat joech gjin skyt .		
'Se jouwe gjin skyt om men har minlikens,' sei Julian batsk.		
Dat hie al in gouden tiid west, jild for 't gripen, sed spek fen in stientsje tsjok, safolle siipenbrij as 't liif yn 't fetsoenlike mar bergje koe, en op it einsluten in beste wintertsjis mei op 'e nekke ne, den wier it nou gjin skyt mear wirdich ...		
Wie ek gjin skyt wurdich.		
mar ja kin mij wol mûzenêsten yn e,hollehelje, dat jout ik gjin skyt „afw,is de boodschap ...		
Kin my gjin skyt skele, al wiest de keizer fan it Hillich Roomske Ryk.		

soademieter

“gjin soademieter”	Google: 230	Eintelling: 13
“gjin soademieter”	Google: 2	Eintelling: 1
“gjin soademyter”	Google: 1	Eintelling: 1
“gjin sodemieter”	Google: 3	Eintelling: 1
“gjin sodemieter”	Google: 5	Eintelling: 5
NL Doet gjin soademieter . Ha jim it ôfrûne wykein wol yn’t spier west yn it ramt fan NL Doet?		
Yn it foarste plak moat fêststeld wurde (en dat hat noch net ien dien) dat twatalich ûnderwiis yn wêzen gjin soademieter te meitsjen hat mei ...		
Mar ek dat kin my op dit stuit gjin soademieter skele.		
It kin Amelân gjin soademieter skille as op Skier in gasboarring komt.		
No dêr kinne se dus gjin soademieter fan.		
No dan wit de FNP dus gjin soademieter fan de ekonomyske posysje fan Fryslân, dat mei de eksport krekt in soad gebieten bûten Europa brûkt.		
Op dat stuit makke dat my gjin soademieter út.		
Hasto praten en praten en praten, hast te bycht west by de duvel en joech it gjin soademieter ?		
en de grutte horde it-kin-my-allegearre- gjin-soademieter -skille-Friezen;		
Mefrou Vogels, witte jo dat my dat gjin soademieter útmakket, want jo sitte tsjinoer ...		
ik der gjin soademieter oan, ek al griisde ik fan dy smoarge rotsoai		
Ik snapte der gjin soademieter fan		

Want der kaam, ek al wie der jild foar, yn de praktyk gjin soademieter fan telâne
Want dêr kloppet fansels gjin soademieter fan.
It is ek gjin probleem as jo gjin soademyter oan it fuotbaljen fyne, we ha ek noch in tun, in verwaarme feranda en in hus.
Miskien kin it him/har ek wol gjin sodemieter skele wat foar waar as it wurdt.
k sil net alles útlizze, sterker ik snap der ek gjin sodemieter fan, mar in steatelid fan Noardhollân, ek al is it in ienmanspartij út Anna Palown
Ja, ik wit wol dat docht hy dy ek, mar hy mient der ek gjin sodemieter fan. En dan beide nei de baas, alles wat winslik is hê, en tinke ast mar de ...
ek noch in tal prosedurele beswieren ha en der bin se o sa gevoelich foar. Der is mar ien fêststeand feit: wy begripe der gjin sodemieter fan.
Nee, nee, nee dat is al twa kear ferboud en it sjit gjin sodemieter op. Je sette in doar iepen en it waar is op it iis, no freegje Jan Oostenbrug mar ...
Mr Bullet schreef op 15 oktober 2012 @ 16:46: Gaan we nu ook nog Frans typen hier ;). _O- der begryp ik don wer gjin sodemieter fan :X _O-